RAADSINFORMATIEBRIEF (RIB)

Registratienr :	Z/23/033045
Inlichtingen:	Miep Dam
Team:	Sociaal Domein
Portefeuillehouder:	Portefeuillehouder Wilms
Onderwerp:	Plan van Aanpak GALA Maasgouw
Bijlage:	Plan van Aanpak GALA/ Sportakkoord II

Aan de leden van de raad van de gemeente Maasgouw

Geachte leden van de raad,

Vorig jaar zijn landelijk twee belangrijke akkoorden afgesloten die als doel hebben de zorg voor mensen die dat nodig hebben, laagdrempelig en toegankelijk te houden in weerwil van toenemende vergrijzing en ontgroening: het IZA (Integraal Zorgakkoord) en het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord).
In de uitvoering van beide akkoorden spelen gemeenten een belangrijke rol, maar de uitvoering van het GALA is bij uitstek een gemeentelijke taak. Ten behoeve van die uitvoering konden gemeenten begin dit jaar een brede specifieke uitkering aanvragen voor versterking van sport en beweging, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis, afgekort de Brede SPUK. Zoals alle gemeenten heeft ook Maasgouw deze uitkering aangevraagd en ondertussen een positieve beschikking ontvangen. Het gaat om een totaal bedrag van € 1.709.460 voor de periode 2023 tot en met 2026. Voorwaarde was dat we uiterlijk 30 september dit jaar een integraal plan van aanpak zouden indienen voor de periode 2024-2026 met daarin opgenomen hoe we aan de verschillende thema's waar de Brede SPUK betrekking op heeft, invulling willen geven. Dat hebben we gedaan. In deze raadsinformatiebrief informeren we u over:

- de achtergrond en de doelstelling van het GALA;
- de thema's waar de Brede SPUK betrekking op heeft;
- de financiële middelen die daartegenover staan;
- de hoofdlijnen van ons plan van aanpak;
- hoe we het plan van aanpak laten landen binnen de bestaande Maasgouwse ontwikkelingen.

Het plan van aanpak zelf vindt u als bijlage bij deze raadsinformatiebrief.

Achtergrond en doelstelling van het GALA

Al enige tijd zijn er grote zorgen over hoe Nederland zich demografisch aan het ontwikkelen is. Er is sprake van een dubbele vergrijzing. Niet alleen zijn er steeds meer ouderen, deze ouderen worden ook steeds ouder. En het is een wetmatigheid dat mensen naarmate ze ouder worden, een groter beroep doen op de zorg. Enerzijds betekent dat dat er steeds meer geld naar de zorg moet, anderzijds – en dat is misschien wel een taaier probleem – betekent het dat er steeds minder

mensen zijn die die zorg kunnen leveren. Ook nu al zien we dat de zorg te maken heeft met grote personeelstekorten.
Om dit probleem te tackelen hebben verschillende partijen de eerder genoemde akkoorden – IZA en GALA – afgesloten. Daarbij heeft het IZA vooral een medische insteek en richt het GALA zich op preventie en versterking van de sociale basis. Doel van het GALA is: een gezonde generatie in 2040! Daarbij realiseert men zich heel goed dat alle pijlers van positieve gezondheid van belang zijn: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren.

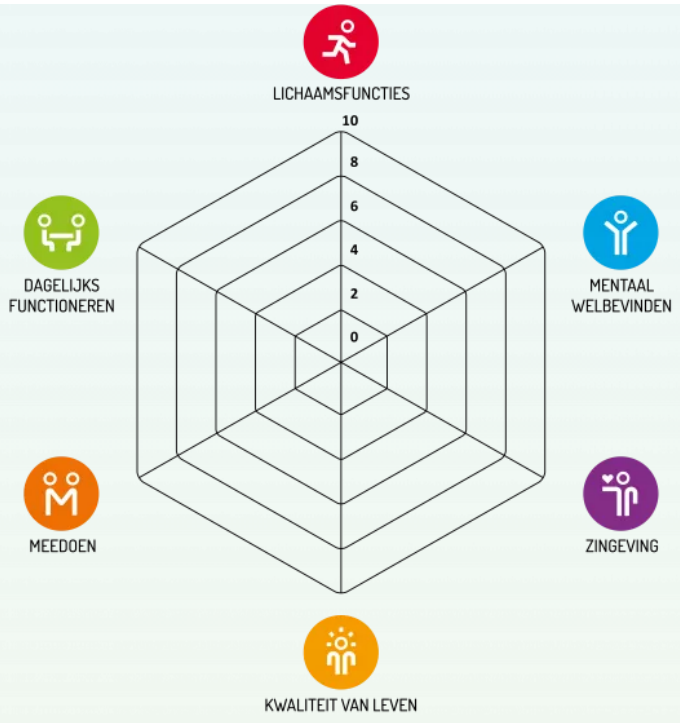

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Belangrijke thema's daarbij zijn – naast preventie – passende zorg, afremmen medicalisering, personeelstekorten bestrijden, vermindering administratieve last, digitalisering.
Zoals gezegd: het GALA is bij uitstek een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Binnen het IZA zijn naast gemeenten veel andere partijen aan zet en voeren de grote zorgverzekeraars de regie.
Deze raadsinformatiebrief is bedoeld om u te informeren over hoe onze gemeente uitvoering aan het geven is aan het GALA.

De thema's van de Brede SPUK en de beschikbare financiële middelen

Hoewel het in het GALA duidelijk is dat een integrale aanpak noodzakelijk is om de vraagstukken waar we mee te maken hebben te tackelen en iedereen zich realiseert dat 'health in all policies' van belang is, onderscheidt de Brede SPUK toch – zoals al eerder gezegd – 15 thema's. In onderstaande tabel worden deze thema's benoemd en wordt aangegeven welke bedragen daar voor 2024 tegenover staan.

Onderdeel	**2024**
Lokaal Sportakkoord	€ 19.720,41
Brede Regeling Combinatiefuncties	€ 135.767,47
Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 30.339,10
Kansrijke Start	€ 24.271,28
Mentale Gezondheid	€ 7.584,77
Aanpak overgewicht en obesitas	€ 26.546,71
Valpreventie	€ 72.055,36
Leefomgeving	€ 15.169,55
Opgroeien in een Kansrijke Omgeving &Vroegsignalering Alcoholproblematiek	€ 3.792,39
Versterken sociale basis	€ 54.610,38
Mantelzorg	€ 15.169,55
Eén tegen Eenzaamheid	€ 15.169,55

Welzijn op recept	€ 14.411,07
Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.792,39
Coördinatiekosten regionale aanpak preventie	€ 11.073,77

Tussen de verschillende thema's is maar zeer beperkt (15%) verschuiving van budgetten mogelijk. Geld dat we niet uitgeven aan het uitvoeren van onze plannen zullen we moeten teruggeven aan het rijk.

Hoofdlijnen van ons plan van aanpak

Op heel veel thema's van de Brede SPUK zijn we als Maasgouw al langere tijd actief. Voor die thema's gebruiken we de middelen van Brede SPUK vooral om het bestaande verder uit te bouwen en door te ontwikkelen. Een aantal zijn echter nieuw, of er zitten specifieke elementen in die extra aandacht van ons vragen. Het gaat dan met name om de zogenoemde ketenaanpakken: Kansrijke Start, Valpreventie, Aanpak overgewicht en obesitas volwassenen, Aanpak overgewicht en obesitas jeugd en jongeren en Welzijn op recept. Kenmerkend voor ons plan van aanpak is dat het continu in beweging is. Op grond van ervaringen, signalen en nieuwe kansen die zich voordoen, zal de aanpak zich steeds verder verfijnen en doorontwikkelen. Voor meer informatie verwijzen we naar het bijgevoegde Plan van Aanpak GALA/Sportakkoord II.

Inbedding in bestaande Maasgouwse ontwikkelingen

Zoals gezegd: veel van het GALA/Brede SPUK is niet nieuw. Zo sluit de ontwikkeling naadloos aan op ons Lokale Gezondheidsbeleid dat de raad in december 2022 heeft vastgesteld voor de periode 2023-2026. Het plan van aanpak GALA/Sportakkoord II kan dan ook gezien worden als een uitwerking van het jaarlijks plan van aanpak waarover gesproken wordt in paragraaf 4.3. van dit gezondheidsbeleid. Daarnaast zijn er verschillende andere lokale ontwikkelingen te benoemen waarop het GALA/de brede SPUK aanhaakt:

- het lokale sportakkoord;
- het lokale preventieakkoord;
- de recente aanbesteding van ons welzijnswerk;
- het programma toekomstbestendige zorg;
- de versterking van basisvoorzieningen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Daarnaast zijn duidelijk verbindingen te zien met bijvoorbeeld de Global Goals en met de Omgevingswet.
Kortom: we zijn als Maasgouw al goed op weg!

Graag informeren wij u in het tweede kwartaal van 2024 tijdens een raadsinformatieavond over de voortgang van de uitvoering van ons Plan van Aanpak.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Maasgouw,

De secretaris,

C.M. Keersmaekers

De burgemeester,

D.W.J. Schneider